

REDAKČNÍ RADA

Vedoucí redaktorky:

PhDr. Emilie BENEŠOVÁ

je absolventkou Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, obor archivnictví – dějepis (1983); státní rigorózní zkouška na téže fakultě (1989). Od roku 1982 pracuje v Národním archivu (dříve Státní ústřední archiv v Praze) jako archivářka, vedoucí Oddělení foto-, fon- a kinodokumentů a služeb veřejnosti (od 2002). Součástí oddělení je kromě pracoviště zpracovávajícího foto-, fon- a kinodokumenty také pracoviště spisové služby Národního archivu, mikrografické a digitalizační pracoviště, fotoateliéry, úsek tisku a badatelna.

Zabývá se archivním zpracováním fotografických, kinematografických a zvukových dokumentů (dále jen FFKD), především metodikou archivního zpracování, historií fotografie a kinematografie. V rámci své specializace řeší problematiku bezpečnostního snímkování archiválií (zabezpečení archiválií) a digitalizace.

Externě přednáší studentům katedry PVH a archivnictví FF UK na téma historické fotografické techniky, zpracování archiválií (FFKD) a fotografie – jako historický pramen

V r. 1995 publikovala první archivní metodiku, zabývající se zpracováním FFKD; podílela se na vývoji databázového programu FOTO. Analýza, vzniklá při tvorbě této databáze byla využita při tvorbě databázového programu, který se v Národním archivu používá v současné době – JANUS.

Je autorkou nebo spoluautorkou většiny výstav pořádaných Národním archivem od r. 2001 a doprovodných publikací, které byly v souvislosti s konáním těchto výstav vydány, např.: „Skončeno a podepsáno, drama Pražského povstání ve fotografii“ (2003); „Miroslav Jodas – fotograf“ (2002), „Expo'58. Příběh československé účasti na Světové výstavě v Bruselu.“ (2008) a řada dalších.

Organizuje a garantuje odborné semináře pořádané Národním archivem včetně mezinárodních vědeckých konferencí (např. Archivy v mezinárodním kontextu, 2004).

Jako konzultant spolupracovala v letech 1993–1995 s řešiteli grantového úkolu GA ČR č. 94/203/1042 „Techniky ošetření, uložení a duplikace archivních fotografických snímků.“ Samostatně vedla výzkumný projekt č. j. OKO-136-3/A-2007 s názvem „Zpracování postupu na záchranu světlocitlivých archivních dokumentů na skleněné podložce (deskové negativy), jejich ošetření, archivaci (dlouhodobé uložení), zabezpečení a zpřístupnění.“, který byl řešen v letech 2007 až 2009. Další grantové úkoly posuzovala nebo se vyjadřovala k jejich záměru (např. Archiv Národního muzea, Impuls Hradec Králové).

PhDr. Naděžda URBÁNKOVÁ

je absolventkou Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, obor historie. Pracovala jako historik v Jihomoravském muzeu ve Znojmě, Krajském středisku státní památkové péče a ochrany přírody v Brně a od roku 1989 je odbornou pracovnící Technického muzea v Brně. Je kurátorkou sbírky stereodiapozitivů, fotografických materiálů a písemných pozůstalostí významných osobností vědy a techniky. Vedle tvorby značného počtu výstav a expozic zajišťovala v letech 1998–2000 i ediční činnost.

Byla členkou výboru, který obnovil činnost Muzeologické komise, je členkou Knihovnické komise a Komise regionální historie Moravy a Slezska Asociace muzeí a galerií ČR. V letech 1998–2004 byla souběžně s prací v TMB odbornou asistentkou pro obor muzeologie Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně a členkou komise pro státní závěrečné zkoušky ve studijním programu Muzeologie na FF MU (1998–2004) a pro obor Muzeologická biologie na PřF MU (2000–2004).

V období 2000–2004 byla řešitelkou grantového projektu MK ČR: KZ00P02OLK012 Digitalizace sbírky skleněných stereodiapozitivů ve fondu knihovny Technického muzea v Brně. O této sbírce připravila v roce 2009 publikaci Evropa ve stereodiapozitivech.

Od roku 1999 příležitostně spolupracovala s oddělením CITEM Moravského zemského muzea v Brně – jako konzultantka na vývoji programu Demus-Fotoarchiv, Demus-Historie (Archiv) a dokumentu „Digitální dokumentace objektů kulturní, historické a vědecké hodnoty“. V letech 2010–2012 se účastnila grantového projektu Chemické fakulty Vysokého učení technického v Brně „ChemPoint – Vědci pro chemickou praxi“ (CZ1.07/2.4.00/12.0026, 2.4. Partnerství a sítě, výzva č. 12) v odborné komunitě PhotoChemPoint jako zástupce aplikační sféry z oblasti muzeí a spolupořadatel pravidelných odborných workshopů. Od ledna 2011 je druhou hlavní redaktorkou časopisu Historická fotografie.

Členové redakční rady:

PhDr. Helena BERÁNKOVÁ

je absolventkou etnografie a dějin umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně (1980, PhDr. 1982); od roku 1993 kurátorkou fotografické a grafické sbírky Etnografického ústavu Moravského zemského muzea. Specializuje se na nejstarší etnografické fotografie z přelomu 19. a 20. století (přičemž sleduje především autorské kolekce fotografů známých i zapomenutých), na vztah fotografického dokumentu k umění a na dokumentární aspekty fotografie ateliérové. Je editorkou časopisu Folia ethnographica, členkou redakční rady Národopisného věstníku, členkou Národního antropologického komitétu a hlavního výboru České národopisné společnosti. Je řešitelkou či spoluřešitelkou grantových úkolů individuálních i týmových. O fotografii publikuje v domácím i zahraničním tisku; odborný zájem věnuje i lidovému oděvu a stavitelství. Autorsky i organizačně zajistila řadu výstav (Dětský oděv 1996; Fotografie Josefa Brauna 1999; Nejstarší fotografie z Hornácka 2001; Svatbení oděv 2006; Josef Šíma 2009; Erwin Raupp – Moravská Hellas 2010 aj.). Publikace: Javorník 650 (Brno 2000, spolueditorka s Břetislavem Rychlíkem); Josef Braun. Fotografie 1901–1910 (Brno 1999); Josef Šíma (1859–1929). Kreslíř a fotograf (Brno 2009); *Erwin Raupp – Moravská Hellas 1904* (Lomnice nad Popelkou 2010, spolu s Antonínem Dufkem a Andreasem Krase).

Mgr. Jan BÍLEK

vystudoval bohemistiku a historii (1998). Specializuje se na archivnictví (komplexně, zvláštní zaměření na osobní fondy); editologii (komplexně, zvláštní zaměření na novodobou osobní korespondenci, úřední dokumenty, literární texty); historii (vybraná témata politických, kulturních a hospodářských dějin 1850–1950); literární historii (vybrané osobnosti 20. století). Od dětství je zapojen do kulturně-společenských a odborných aktivit v Sobotce (festival českého jazyka, řeči a literatury Šrámkova Sobotka, 1987–1998 zámek Humprecht, od 1998 Archiv F. Šrámka, od 1993 Knihovničky Českého ráje, 1998–2002 člen městské kulturní komise) a na zámku Staré Hradky. Zde začal brigádně pracovat v Literárním archivu Památníku národního písemnictví (archivář – kurátor), do něhož se vrátil v roce 2012. Od roku 1999 odborný pracovník – archivář Masarykova ústavu Akademie věd ČR, resp. Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, v. v. i., 2001–2011 vedoucí Archivu Ústavu T. G. Masaryka (fondy T. G. Masaryk a E. Beneš). Od roku 2003 je jednatelem výboru tematické sekce archivů zvl. významu, resp. specializovaných archivů při České archivní společnosti. Od roku 2004 členem edičního kruhu Korespondence T. G. Masaryka. Od roku 2006 vyučuje na Univerzitě Hradec Králové a od roku 2009 je členem redakční rady časopisu Práce z dějin Akademie věd. Byl řešitelem nebo spoluřešitelem čtyř grantů Grantové agentury ČR, je spolupracovníkem při tvorbě několika výstav, organizátorem desítek odborných a společenských akcí (konference, prezentace, besedy), redaktorem, autor desítek posudků, archivních pomůcek, knižně a časopisecky publikovaných edic a odborných článků.

Doc. Ing. Viera JANČOVIČOVÁ

absolvovala v rokoch 1980–1985 štúdium Chemickej syntézy so zameraním na fotochémiu na Technische Hochschule Carl Schorlemmer Merseburg (Nemecko). V roku 1991 ukončila doktorandské štúdium v odbore Technológia makromolekulových látok na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave. Od roku 1991 pracuje na Oddelení polygrafie a aplikovanej fotochémiie, kde pôsobila najskôr ako vedeckovýskumný pracovník a neskôr ako pedagóg. V roku 2010 sa habilitovala v odbore Technológia makromolekulových látok. Počas svojej pedagogickej práce viedla a vedie prednášky zo Základov fotografie a polygrafie, Fotochémiie a fotografie, Polygrafických a obalových materiálov, Metód analýzy polymérov, Laboratórne cvičenia z fotochémiie a fotografie a Laboratórium zobrazovacích technológií na FCHPT STU a ako externý pedagóg na VŠVU prednáša Fotografickú chémiu. Bola vedúcou 23 diplomových a 22 bakalárskych prác.

Výskumne sa orientuje spektroskopickú analýzu tenkých vrstiev na báze polymérov, štúdium historických atramentov a farieb najmä na papierovej podložke a kolorovanej historickej fotografii. Je autorkou alebo spoluautorkou 26 pôvodných vedeckých prác v časopisoch registrovaných v Current Contents, 12 prác v iných, prevažne zahraničných odborných a vedeckých časopisoch a viac ako 30 príspevkoch na konferenciách a seminároch. Je spoluautorkou jednej vysokoškolskej učebnice (Šima, J., Čeppan, M., Jančovičová, V., Prousek, J., Velič, D.: Fotochémiia. Princípy a aplikácie, Bratislava: STU Bratislava, 2011. ISBN 978-80-227-3440-0, 337 s.) a učebných textov pre stredoškolských učiteľov (Jančovičová, V.: Klasická a digitálna fotografia. In: I. Ondrejkošová a kol.: Vplyv slnečného žiarenia na chemické a biologické procesy. STU Bratislava, 2009, 77-87, ISBN 978-80-227-3110-2). Citačný ohlas podľa SCI a knižné citácie: 70.

Mgr. Mariusz MAKOWSKI

absolwent Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, w latach 1984–2000 wykładowca w zakresie muzealnictwa oraz wiedzy o kulturze w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Od roku 1980 pracownik Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie, gdzie prowadzi Dział Fotografii liczący 27.000 eksponatów i sprawuje od 2005 r. funkcję kustosa Archiwum Familiae Saint Genois d'Anneaucourt. Od 2007 r. jest także kustoszem Zespołu Parkowo-Zamkowego w Grodźcu Śląskim. Członek kilku stowarzyszeń społeczno-kulturalnych, w latach 1997–2010 pełnił funkcję prezesa Macierzy Ziemi Cieszyńskiej - największego stowarzyszenia na Śląsku Cieszyńskim, od 2012 r. prezes oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Cieszynie. Autor wielu wystaw muzealnych oraz licznych naukowych i popularno-naukowych publikacji dotyczących historii i kultury Śląska Cieszyńskiego.

(je absolwentem Slezské univerzity v Katowicích, v letech 1984–2000 byl odborným asistentem pro obor muzejních a kulturních studií na Slezské univerzitě v Těšíně. Od roku 1980 je zaměstnancem Muzea Těšínského Slezska, kde spravuje fond fotografie čítající na 27.000 položek. Od roku 2005 je kurátorem Archivu Familiae Saint Genois d'Anneaucourt. Od roku 2007 je také kurátorem zámku a parku v Grodźcu Śląskim. Je členem několika sdružení, například v letech 1997–2010 byl předsedou Macierzy Ziemi Cieszyńskiej – největšího stowarzyszenia na Śląsku Cieszyńskim, od roku 2012 je předsedou těšínské pobočky Polské historické společnosti. Je autorem četných muzejních výstav a vědeckých i populárně naučných publikací o historii a kultuře Těšínského Slezska.)

RSDr. Jozef PETRÁŠ

vyštudoval Vysokú vojenskú politickú školu (1977) a absolvoval trojročné postgraduálne štúdium (1983). Od roku 1969 do konca roku 2003 bol vojakom z povolania a profesionálnym vojakom. Službu vykonával v rôznych vojenských posádkach Československa. Od 15. 2. 2004 do 30. 4. 2005 pracoval vo Vojenskom historickom archíve v Trnave vo funkcii vedecko

výskumný pracovník – zástupce ředitele, vytvořil Zoznam občanov Československej republiky a zahraničných bojovníkov, ktorí položili životy v boji proti fašizmu počas II. svetovej vojny (2005). Od 1. 5. 2005 až doteraz je riaditeľom Vojenského archívu – centrálnej registratúry Ministerstva obrany SR v Trnave. Je spoluautorom publikácie Bojovali za slobodu vlasti – účastníci protifašistického odboja Trnavského kraja (2008). Venuje sa histórii vojenského archívnictva na Slovensku.

Mgr. Jiří ZIKMUND

je absolventem Pedagogické fakulty v Hradci Králové a Lidové konzervatoře, obor výtvarná fotografie. Jako pracovník historického oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové se specializoval na dějiny fotografie ve východních Čechách a problematiku ochrany muzejních fotografických sbírek. Byl řešitelem dvou grantových projektů s fotografickou tematikou „Muzejní fotografické sbírky – verifikace možností odborného zpracování, uložení, ochrany a manipulace v podmínkách České republiky – metodika a praktické aspekty“ a „Fotografická dokumentace regionu Královéhradecka z 1. poloviny 20. století ve sbírkách Muzea východních Čech v Hradci Králové“. Má za sebou bohatou publikační činnost a byl autorem řady výstav na téma fotografie. V roce 1994 inicioval založení oborové komise pro fotografii a film v muzeu při Asociaci muzeí a galerií ČR, kterou vedl do roku 1999. V roce 2001 založil spolu s PhDr. Emilií Benešovou sborník Historická fotografie. Působil jako koordinátor uživatelských požadavků při přípravě počítačového evidenčního programu DEMUS-FOTOARCHIV vyvíjeného Oddělením informatiky Moravského zemského muzea v Brně. Inicioval a spolupracoval na vývoji prvního specializovaného českého obalového programu pro fotosbírký v podniku EMBA Paseky. Je externím vyučujícím Ústavu historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice.

Tajemnice redakční rady:

Mgr. Pavla STÖHROVÁ

v roce 1999 ukončila studium oborů etnologie a muzeologie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, poté nastoupila jako redaktorka a kurátorka do Technického muzea v Brně, kde na pozici redaktorky a zástupkyně vedoucího oddělení dokumentace vědy a techniky působí dodnes. Je autorkou nebo spoluautorkou výstav a expozic Technického muzea v Brně, odborných statí s tematikou muzejních sbírek nebo etnografických výzkumů. Přednášela na Ústavu evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity (dějiny etnologie, kapitoly z urbání etnologie) a na Vyšší odborné škole knihovnických a informačních služeb (úvod do muzejnictví a muzeologie, ochrana kulturního dědictví). Jako redaktorka a editorka se podílela na přípravě řady publikací např. katalogů, odborných sborníků z konferencí či monografií z ediční řady Technického muzea v Brně Studie z historie techniky a průmyslu, podílí se na přípravě dalších recenzovaných odborných časopisů vydávaných muzeem – Fórum pro konzervátory-restaurátory, Textil v muzeu a Archeologia technica.